

власності поширюються також на особу, яка хоча не є власником, але володіє майном з підстав, передбачених законом чи договором.

З аналізу судової практики та юридичної літератури, можна виділити такі категорії справ, що впливають з житлових відносин користування житлом:

про право користування жилою площею;

про визнання особи такою, що втратила право на жилу площу на підставах згідно зі ст. 71 ЖК України;

про обмін жилих приміщень;

про виселення піднаймачів і тимчасових мешканців за вимогою наймачів;

про зміну договору найму жилого приміщення на вимогу члена сім'ї наймача;

про втрату права на жилу площу наймачами і членами їхніх сімей, що вибули на інше місце проживання;

про виселення із службових жилих приміщень і гуртожитків;

про виселення членів сім'ї власника та про розірвання договору найму й виселення наймачів з будинків і квартир, що належать громадянам на праві приватної власності.

Підсумовуючи, слід зазначити, що захист житлових прав осіб, у судовому порядку, є в наш час досить актуальним, і саме головне - дієвим засобом захисту порушених прав.

**НАРОДНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЯК ФОРМА ВИРАЖЕННЯ
СУВЕРЕНІТЕТУ НАРОДУ**

Заяць Н.В., к.ю.н., доцент кафедри теорії держави і права НАВС

Проблема суверенітету народу є однією з центральних у науці конституційного права. До її дослідження вдавались багато авторів, включно з

представниками радянської державно -правової думки. Інтерес до цієї проблематики не зменшується і сьогодні. Разом з цим, сучасні реалії суспільно-політичного життя, новації в конституційному законодавстві та правозастосовній практиці вимагають суттєвого оновлення концептуальних підходів до цієї сфери конституційно - правовою знання.

Категорії «народний суверенітет», «народне представництво» мають кореневу основу «народ». Тому потрібно проаналізувати, як поняття «народ» розглядається в літературі та законодавстві. Категорія «народ» має різне змістове навантаження. Вона може розглядатись в історичному, соціологічному, демографічному, державно-правовому аспектах. Так, В. Даль вказує на сім таких значень: це люд, що народився у визначеному просторі; люди взагалі; мова, плем'я; жителі країни, що спілкуються однією мовою; мешканці держави, країни, що централізовано керується; чернь; велика кількість людей, натовп.¹ Таке різноманітне розуміння слова «народ» не відповідає вимогам конституційно-правового дослідження, тому що це може призвести до ототожнення демократії та охлократії, народного та національного суверенітету та інше. В будь - якому разі вживання слова «народ» в конституції, законодавстві та судовій практиці передбачає більш чіткі та однозначні критерії для його тлумачення.

В Конституції України слово «народ» вживається декілька разів. У поєднанні з прикметником «український» Конституція України визначає народ як громадян України всіх національностей (преамбула), носія суверенітету та єдиного джерела влади (стаття 5).² Аналогічної позиції притримується І.Фарбер: «В науці конституційного права народ як носій влади та суверенітету вивчається лише з відповідного боку, що для юридичної практики можна визначити так: народ є колективним поняттям громадян».³ Відповідно до ч.1 ст. 104 Конституції України Президент України присягає саме народові. В такому випадку за широкого тлумачення «народ» - це сукупність людей, об'єднаних загальним Інтересом, які співпрацюють разом для досягнення цього інтересу. В такому контексті доцільно було б застосувати такий критерій, який би відокремив певну спільність від інших спільностей (громадянство, єдність історичної долі та інші), однак в Конституції України дається пряма вказівка на те, що національна ознака в цьому випадку не має

має рідну мову, рівні права з Іншими народами, право на самовизначення та проживає на території України. Для нормативного визначення цього поняття необхідним є національно -культурний критерій.

За радянської доктрини марксизму -ленізму послідовно проводилась думка, про те, що народі це трудящі маси та ті прошарки населення, які своєю діяльністю сприяють суспільному прогресу. Негативні зразки знецінення людського життя продемонструвала з «ворогами народу» в період 1937- 1952 роках, яка певною мірою була зумовлена невірним тлумаченням поняття «народ», ототожненням народу з окремими суспільно-політичними класами.

На жаль, сьогодні поняття «народ» набуло ритуального значення. Так, у поняття «народ» змістовно не включаються так звані «олігархи» і взагалі багаті. Вони протиставляються решті населення. Так було в часи формування пролетарської ідеології, де в поняття «народ» не включались представники інтелігенції і експлуататорські класи.

Але, як слушно зауважив С. Авакьян, ці «люди - бідні, із середніми статками і багаті - приречені жити на певній території і управляти своїми справами. Вони є єдиний народ» .4

Сьогодні більш правильно використати широке поняття «народ України» до характеристики народного представництва, що включало б не лише голоси виборців і не лише громадян України, а й все населення - особи без громадянства, що проживають на цій території, недієздатні громадяни тощо. Український народ будучи загальнодержавною категорією, виступає єдиним суб'єктом здійснення народного представництва, яке відповідно може мати лише загальнодержавний масштаб своєї дії. Це - «населення держави, що утворює єдину спільність незалежно від кількості національних спільнот, які в ній існують.5 Тому інститут народного представництва покликаний виражати інтереси всього народу, захищати Інтереси людини й громадянина.

Кожна думка має комплекс підстав, та за її реалізації у нормотворчій та правозастосовній практиці може призвести до різних політико -правових наслідків. Ототожнення народу та нації призводить до зникнення межі між народним і національним суверенітетом, та, відповідно, заперечення права нації на самовизначення. Крім того, розуміння народу як абстрактної категорії (за аналогією з нацією) може призвести до висновку щодо невизначеності народного суверенітету. Якщо народ - сукупність громадян, які реально проживають на відповідній території - тією чи іншою мірою народ може виразити свою волю (референдум, вибори), брати участь в управлінні справами держави та місцевого товариства (збори, правотворча ініціатива, народні обговорення, демонстрації, мітинги, пікетування), мати своїх представників в органах влади (депутати, виборні посадові особи). Якщо ж народ ототожнювати з історичною спільністю людей, що поєднані єдиною культурою та політичною долею, у то кожна з наведених форм виразу суверенітету народу є неадекватною.

Тому, якщо ми хочемо необхідне підкреслити, що система

репрезентативність виборчої системи, вагоме місце виборної посадової особи та парламенту в політичних відносинах, наявність досконалого конституційно-правового механізму регулювання статусу та порядку діяльності представницьких органів, їх відповідальності перед громадянським суспільством, а також реалізацію відповідних конституційно - правових норм у суспільно-політичній практиці. Вираження суверенітету народу через народне представництво - це мета, а не існуючий факт. До цього повинна прагнути вся система правового регулювання конституційно -правових відносин, однак на практиці, нажаль цього сьогодні не має.

Кожен із вищезгаданих факторів є досить вагомим відносно до проблеми вираження суверенітету народу через систему народного представництва. На нашу думку, нейтралізація дії хоча б одного з них є причиною поступового розриву між суверенітетом народу та народним представництвом, перетворення їх у взаємопов'язані, але певною мірою автономні конституційно -правові цінності.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В СТОЛИЦІ УКРАЇНИ МІСТІ-ГЕРОІ КИЄВІ

Кулик Т.О., викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП
НАВС *Науковий керівник*: к.ю.н., професор, професор кафедри
загальноправових дисциплін ННПП НАВС Олійник А.Ю.

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеві державні адміністрації» виконавчу владу в областях, районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.

З аналізу змісту статей 118 Конституції України та 1 зазначеного Закону випливає, що місцеві державні адміністрації наділені виконавчою владою в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади.

Закон України «Про столицю України місто -герой Київ» у частині 2 статті 6 визначає, що місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні відповідним радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними радами. Це положення розповсюджується й на місцеві державні адміністрації, які створені та здійснюють свої повноваження в столиці України.

Ряд питань з цього приводу виникає саме щодо повноважень Київської міської ради, оскільки на сьогоднішній день вона, не створивши районні у місті Києві ради, здійснює свої повноваження безпосередньо, або через виконавчий орган - Київську міську державну адміністрацію.

Районні у місті Києві державні адміністрації, як виконавчі органи районних у місті Києві рад були припинені шляхом ліквідації разом із радами з 31.10.2010 року. Новостворені районні в місті Києві державні адміністрації не є правонаступниками районних у місті Києві державних